

Familieretshuset
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Den generelle ventetid på udarbejdelse af børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer

I et brev af 6. juli 2021 bad jeg Familieretshuset om en udtalelse på baggrund af en klage over Familieretshusets sagsbehandling i en konkret samværssag, der beroede på indhentelse af en sagkyndig erklæring. Jeg har i dag afsluttet denne sag og henviser til mit brev af i dag til Familieretshuset.

Jeg forstod et svar af 8. juni 2021 fra Familieretshuset i den konkrete sag således, at der generelt er lang ventetid på ledige eksterne psykologer til udarbejdelse af blandt andet sagkyndige erklæringer. Derfor bad jeg tillige Familieretshuset om at udtale sig om nogle generelle forhold om ventetiden på udarbejdelse af børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer. Jeg har udskilt spørgsmålet om den generelle ventetid til en selvstændig sag, og dette brev vedrører kun denne sag.

1. Min høring

I mit brev af 6. juli 2021 bad jeg Familieretshuset om at oplyse, hvad den gennemsnitlige ventetid på ledige eksterne psykologer var, og om ventetiden var stigende eller faldende.

Med henvisning til, at Familieretshuset i svaret af 8. juni 2021 i den konkrete sag havde oplyst, at Familieretshuset gjorde, hvad man kunne for at mindske ventetiden, bad jeg endvidere Familieretshuset om at uddybe nærmere, hvad der konkret foretages i den forbindelse.

Endelig bad jeg Familieretshuset om at oplyse, om Familieretshuset havde iværksæt eller var ved at iværksætte initiativer til imødegåelse af den generelt lange ventetid på ledige eksterne psykologer.

10. december 2021

Dok.nr. 21/04457-1/PH
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

2. Familieretshusets udtalelse

2.1. Status på ventetider og årsag hertil

Familieretshuset har i sin udtalelse af 8. september 2021 oplyst, at ventetiden på igangsættelse af børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer varierer fra landsdel til landsdel. I Sydjylland, Nordjylland og på Fyn kan der iværksættes en undersøgelse umiddelbart i forlængelse af, at der er taget beslutning om, at der er behov for en undersøgelse. I København og omegn samt i dele af Midtjylland er der ventetid på igangsættelse af sådanne undersøgelser og erklæringer.

Den primære årsag til ventetiden er ifølge Familieretshuset, at der ikke er et tilstrækkeligt antal eksterne psykologer, der ønsker at tage opgaven, sammenholdt med det antal sager Familieretshuset behandler.

Familieretshuset har endvidere oplyst, at igangsættelse af undersøgelserne hos de eksterne psykologer sker på baggrund af datoen for, hvornår de er "bestilt" som led i sagsbehandlingen. Rækkefølgen vil alene blive fraveget i helt konkrete særligt begrundede tilfælde.

Familieretshusets udtalelse indeholder en oversigt (opgjort i starten af august 2021) over liggetiden for de ældste henvisninger til børnesagkyndig undersøgelse og sagkyndig erklæring for de enkelte afdelinger (lokationer). Oversigten er opgjort fra bestillingstidspunktet og viser, fra hvilken konkret måned de enkelte afdelinger har henvist sager til udarbejdelse af børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer, og som fortsat afventer.

Af oversigten fremgår det, at den ældste liggetid var i afdelingen i København, hvor der i maj 2021 var sager fra oktober 2020, og i august 2021 var sager fra december 2020. Den næstældste liggetid var i Århus og Ringsted, hvor der i maj 2021 var sager fra november 2020, og i august 2021 var sager fra henholdsvis januar 2021 og februar 2021.

Familieretshuset har desuden oplyst, at der fra det tidspunkt, hvor en sag sendes til en psykolog, typisk går mellem 16 uger og op mod 30 uger, før undersøgelsen er tilendebragt, og den endelige rapport er færdiggjort. For at have den rette kvalitet i undersøgelsen vil den enkelte psykolog ofte bruge 40 timer på opgaven (hvilket efter det oplyste også er udgangspunktet for den aftale, som Familieretshuset har med den enkelte autoriserede psykolog i forhold til betaling for opgaven).

2.2. Ventetiden på Sjælland

Familieretshuset har særligt om ventetiderne på Sjælland oplyst, at der ved afgivelsen af udtalelsen og siden maj 2021 løbende har været mellem 55 og 60 sager på venteliste i København og omegn, og at Familieretshuset i

samme periode har haft omkring 40 sager i gang med undersøgelser ved psykologer på Sjælland.

Gennem det sidste år har der været en gennemsnitlig tilgang på sager til børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer med 12 pr. uge på Sjælland. Familieretshuset har telefonisk oplyst, at dette antal angår tilgangen af nye sager ugentligt og ikke angiver, om der har været tale om en stigning.

Med udgangspunkt i de 40 psykologer, der på nuværende tidspunkt er til rådighed på Sjælland, den gennemsnitlige behandlingstid og den ugentlige tilgang, er det Familieretshusets forventning for resten af 2021, at ventetiden på børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer vil være den samme, hvor der går omkring 8 måneder, før en undersøgelse kan igangsættes i København og omegn.

Familieretshuset har i øvrigt oplyst, at man løbende er opmærksom på at tilbyde psykologer fra andre landsdele opgaver på Sjælland, hvor ventetiden er størst. På grund af bl.a. transport er dette dog efter det oplyste kun i begrænset omfang en mulighed.

2.3. Iværksatte initiativer

Familieretshuset har oplyst, at børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer kun kan udføres af autoriserede psykologer, og at Familieretshuset er i konkurrence med mange andre aktører og private, der søger hjælp fra samme faggruppe.

Der er efter det oplyste iværksat følgende initiativer for at få nedbragt ventetiden:

I sommeren 2021 igangsatte Familieretshuset en hvervekampagne bestående af mails og opringninger direkte til psykologer med børnesagkyndig profil (afsøgt via internettet). Denne indsats pågår fortsat.

Der er endvidere lavet opslag om opgaven på relevante platforme, og der afholdes i forbindelse med opslagene informationsmøder både online og fysisk (i København, Odense og Århus) for at tiltrække psykologer til opgaven.

Desuden bliver der løbende fulgt op på de allerede tilknyttede psykologer, som ikke er i gang med undersøgelser og ikke henvender sig for at få nye opgaver. Denne opfølgning består i en telefonisk eller skriftlig henvendelse fra Familieretshuset, hvor psykologen spørges, hvornår vedkommende vil være klar til at tage endnu en opgave.

Opgaven med børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer i Familieretshuset er pr. 1. maj 2021 centraliseret i et fast team af administrativt personale, ledelse og børnesagkyndige psykologer. Det betyder, at de eksterne psykologer har fået en enkel og direkte indgang til kontakt til Familieretshuset, hvor de med meget kort varsel får fat på en psykologfaglig leder, den sagsbehandlende jurist eller en børnesagkyndig psykolog.

Endelig er der igangsat et projekt internt i Familieretshuset med henblik på at afdække, om der er flere af sagerne, der kan belyses via en børnesagkyndig udtalelse frem for en børnesagkyndig undersøgelse. Den børnesagkyndige udtalelse kan udføres internt i Familieretshuset, hvorved det i nogle tilfælde vil være muligt at få gennemført denne del af sagens belysning hurtigere, end en børnesagkyndig undersøgelse vil kunne tilbyde.

3. Mine bemærkninger

Jeg forstår, at det er på Sjælland og i dele af Midtjylland, at der er lang ventetid i forhold til iværksættelse af børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer.

Ventetiden for børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer i København og omegn er efter det oplyste omkring 8 måneder, og det er Familieretshusets forventning, at ventetiden vil være den samme for resten af 2021.

Jeg må således lægge til grund, at ventetiden ikke skyldes forhold hos Familieretshuset, men det forhold, at der ikke aktuelt er et tilstrækkeligt antal eksterne psykologer, der ønsker at påtage sig opgaven, sammenholdt med det antal sager som Familieretshuset behandler.

Det er dog efter min opfattelse meget uheldigt, at der er tale om en så lang ventetid på indhentelse af undersøgelser og erklæringer til brug for behandlingen af sager om bl.a. samvær mellem forældre og barn, idet det kan indebære en risiko for, at relationen lider skade.

Jeg har i den forbindelse noteret mig de initiativer, som Familieretshuset har iværksat og går ud fra, at det løbende vurderes, om de iværksatte tiltag har den ønskede effekt, samt om der er mulighed for at iværksætte yderligere tiltag med henblik på at nedbringe ventetiden.

Jeg vil i midten af 2022 bede Familieretshuset om at underrette mig om status på ventetider på børnesagkyndige undersøgelser og sagkyndige erklæringer med henblik på at følge op på, om de iværksatte tiltag har ført til nedbringelse af ventetiden.

Jeg henviser i den forbindelse til § 17, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013), hvorefter ombudsmanden af egen drift kan tage en sag op til undersøgelse.

Jeg har til orientering sendt en kopi af dette brev til Social- og Ældreministeriet og til den advokat, som indgav klagen i den konkrete sag, der er omtalt indledningsvis.

Dette brev vil blive offentliggjort og omtalt i en nyhed i på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Niels Fenger